

<https://doi.org/10.28925/1609-8595.2022.2.8>

УДК 37.092.33-028.22

Вікторія Кондратенко

ORCID iD 0000-0002-9056-5851

кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
доцент кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів,
вул. Вернадського, 2/4, 49000 Дніпро, Україна,
kondratenko@toronto-uni.com

Ігор Зайцев

ORCID iD 0000-0003-3316-7029

старший викладач кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів,
вул. Вернадського, 2/4, 49000 Дніпро, Україна,
zaitsev8496-1@unesp.co.uk

Володимир Любимов

ORCID iD 0000-0002-8689-1849

старший викладач кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів,
вул. Вернадського, 2/4, 49000 Дніпро, Україна,
lyubimov@lund-univer.eu

Світлана Черевко

ORCID iD 0000-0003-3129-6599

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри фізичного виховання та спорту,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,
пр. Гагаріна, 72, 49000 Дніпро, Україна,
cherevko@nanyang-uni.com

Анатолій Черевко

ORCID iD 0000-0002-1743-0547

старший викладач кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки,
Університет митної справи та фінансів,
вул. Вернадського, 2/4, 49000 Дніпро, Україна,
a.cherevko@u-tokio.eu

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Питання щодо організації навчального процесу в дистанційному форматі є одним з найактуальніших за останні два роки в сфері освіти. Відповідно це пояснюється тим, що існує ряд навчальних дисциплін, які в свою чергу вимагають безпосередньої присутності студентів, однією з таких є саме фізична культура. Враховуючи вищевикладене, слід встановити, що метою цієї роботи є здійснити аналіз основних засобів і механізмів для реалізації занять з фізичної культури в закладах вищої освіти, в контексті дистанційного формату навчання. Для досягнення цієї мети у статті було використано перелік методологічних інструментів для здійснення наукового дослідження. Таким чином, важливу роль відіграли функціональний і системний методологічні підходи, а також метод аналізу і синтезу, метод порівняння, метод аналізу наукової літератури. Основними результатами, які були здобуті безпосередньо внаслідок проведення дослідження, є саме як теоретичні, так і практичні засади питання організації занять з фізичної

культури для студентів в умовах дистанційного навчання. Відповідно на початку роботи було встановлено сутність основних теоретичних понять досліджуваного питання, а також їх ознак і властивостей. Якщо говорити про практичну складову, то відповідно у ній проаналізовано основні підходи і засоби, що використовуються українськими закладами вищої освіти на даний момент. Практична цінність роботи безумовно полягає у тому, що вона може бути використана як викладачами, так і студентами у ході вирішення питань організаційного характеру щодо реалізації занять з фізичної культури в умовах боротьби з пандемією COVID-19.

Ключові слова: *дистанційна освіта; заклади вищої освіти; навчальний процес; пандемія; студенти.*

Вступ. Розгляд питання організації занять в умовах дистанційного навчання є надзвичайно актуальним. Безумовно це пов'язано з боротьбою з гострою епідеміологічною хворобою COVID-19, а саме через те, що усі ЗВО перейшли на дистанційний формат здобуття освіти. У результаті виникло багато перешкод та суперечностей, особливо на початку пандемії (Beim et al., 2021). Основними факторами, що провокували різного роду проблеми були як людські якості, так і технічні можливості окремих осіб (Schneider & Council, 2021). Відповідно було встановлено, що на початку боротьби з пандемією COVID-19 близько 63% викладацького складу не мало належних знань і компетенції з володіння комп'ютерними програмами. Все це ускладнювало навчальний процес, особливо у контексті вивчення окремих навчальних дисциплін, однією з яких є фізична культура (Sigma & Kirschner, 2020).

Враховуючи тривалість карантинних обмежень, а також розвиток спеціальних комп'ютерних програм для організації дистанційного навчального процесу, варто зауважити, що у ЗВО з'явилась можливість його оптимальної реалізації. Таким чином, на даний момент в більшій мірі викладачі застосовують програми для організації відеоконференцій, зокрема таких, як ZOOM та Google Meet (Parker et al., 2021). Ще одним не менш поширеним способом організації занять з фізичної культури є листування між викладачем і студентами, однак в якості повідомлень використовується саме відео з виконанням вправ. Цей підхід є дещо нижчим за рівнем ефективності від попереднього, оскільки не дозволяє встановити чітку комунікацію між суб'єктами навчального процесу (Gonçalves et al., 2020).

Значної уваги заслуговує саме процес адаптації навчальних програм до умов і вимог дистанційного формату. Таким чином основною вимогою до нього є збереження їх початкової мети і ефективності, при цьому проводячи заняття віддалено від самого освітнього закладу. Для того, щоб даний процес був оперативним, а головне результативним, потрібно аналізувати та обов'язково брати до уваги основні осо-

бливості дистанційного формату навчання (Al-Balas et al., 2020).

Враховуючи вищевикладене, слід зауважити, що головною **метою** у роботі є аналіз основних засобів і механізмів для реалізації занять з фізичної культури в закладах вищої освіти (загальний курс), в період дистанційного навчання в Україні.

Методологія. У роботі було застосовано такі логічні методи, як метод аналізу і синтезу, які відповідно відіграли надзвичайно важливу роль у ході виконання дослідження. На основі методу аналізу було розділено загальне досліджуване питання на окремі елементи, а саме поняття дистанційного навчання та його властивості, а також сутність такої навчальної дисципліни, як фізична культура. Важливе місце у статті належить аналізу рівня ефективності реалізації навчального процесу безпосередньо в умовах пандемії, який був здійснений також за рахунок методу аналізу. Завдяки методу синтезу були встановлені чіткі зв'язки між вищеназваними розділеними складовими. Виходячи з цього, можна зауважити, що перелічені методи лягли в основу початкової роботи в дослідженні, що в свою чергу надало змогу поглиблено вивчити поставлене питання.

Наступним у статті був метод порівняння, за рахунок якого був проведений аналіз міжнародного досвіду у даній сфері. Для розгляду основних результатів у дослідженні було використано метод узагальнення, оскільки він надав змогу не лише чітко і лаконічно сформулювати висновки, а й навіть визначити перспективні напрямки для розвитку цієї навчальної дисципліни під час виконання лабораторних робіт в умовах навчального процесу.

Результати дослідження. Дослідження особливостей організації і проведення занять з фізичної культури в закладах вищої освіти в умовах дистанційного навчання, безумовно, займає одну з передових позицій в сучасній педагогічній доктрині. Таке різке підвищення динаміки написання наукових робіт саме з цієї тематики необхідно пов'язати з появою і поширенням гострої епідеміологічної хвороби COVID-19, яка зобов'язала усе населення

планети впровадити і дотримуватися карантинних заходів. Однак, аналізуючи ситуацію на даний момент, можна з впевненістю встановити, що поточний рівень організації навчального процесу не лише відповідає традиційному навчанню, а в певній мірі переважає його за своєю ефективністю та раціональністю (Napsari, 2021).

Якщо ж говорити про недоліки, то однією з перешкод для здобуття студентом знань за рахунок дистанційного навчання, є технічне забезпечення. Зокрема, кожен студент та відповідно викладач мають мати засіб, для встановлення належної комунікації з іншими суб'єктами навчального процесу. Окрім цього, обов'язковою умовою є нормальне і безперебійне підключення телекомунікаційного засобу з мережею Інтернет. Безумовно, головним елементом дистанційного формату навчання є саме Інтернет, оскільки за рахунок нього відбувається не лише проведення семінарських і практичних занять, а й також встановлюється комунікація між студентами і викладачами і відповідно відбувається викладення навчального матеріалу (Попрошаєв та ін., 2020).

Не менш важливою властивістю дистанційного навчання є його комунікативність, яка розкривається в тому, що існуючі до цього територіальні межі втрачають свою сутність, відповідно на даний момент у студентів з'являється більше можливостей щодо участі в різних наукових заходах в інших містах та навіть країнах (Сао et al., 2020). Окрім цього, за рахунок використання такого формату навчання студенти можуть безперешкодно обмінюватися інформацією та власним досвідом один з одним. Ну і врешті-решт потрібно зазначити економічність дистанційного формату організації навчального процесу. Варто погодитися з тим, що такий підхід до навчання не передбачає особливих фінансових витрат, за винятком спеціальних засобів, необхідних для підключення до мережі Інтернет (Баркова, 2020). Відповідно ні студентам, ні викладачам не потрібно щодня витрачати кошти на проїзд, харчування та навіть канцелярію. Натомість, навпаки, у студентів з'являється можливість віддаленої роботи, в тому числі практики, що неабияк допомагає їм як у контексті заробітку, так і у ході майбутнього працевлаштування.

Отож, фізична культура – це вид виховання, специфічним змістом якого є навчання рухам, розвиток фізичних якостей, оволодіння спеціальними фізкультурними знаннями і формування усвідомленої потреби до регулярних занять (Rayuwati, 2020). Відповідно метою цієї дисципліни є безпосередньо закріплення практичних навичок щодо виконання

фізичних елементів задля того, щоб зміцнити здоров'я студента. Окрім цього, заняття з фізичної культури направлені на закріплення необхідних фахових знань для майбутньої професійної діяльності, а також використання відповідних груп фізичних вправ та психофізичний розвиток для протидії захворюванням. Безумовно дана навчальна дисципліна забезпечує зміцнення окремих груп м'язів та частин тіла, а також здоров'я та відповідно впливає на динамічне підвищення рівня розумової і фізичної працездатності студента.

Також необхідно зазначити, що тривале використання підходів самоконтролю, відповідно за визначеним станом здоров'я студента, а також рівнем його фізичного розвитку та сформованої діяльності функціональних систем організму дозволять відновити стан організму, особливо після психофізичних навантажень. Більше того, значну частину уваги студентам необхідно приділяти саме дотриманню встановлених гігієнічних вимог, безпосередньо у процесі оздоровлення і тренувань, а також простих прийомів масажу і самомасажу, що в результаті дозволить передбачити та запобігти передчасній втомі, особливо під час інтенсивної, розумової і фізичної діяльності (Davis et al., 2021; Davis & Pinedo, 2021).

Враховуючи вищевикладене, потрібно зауважити, що під час обрання механізмів для проведення занять з фізичної культури, в умовах дистанційного навчання, необхідно враховувати усі особливості цієї дисципліни. Пріоритетність цієї умови зумовлена тим, що за рахунок дотримання усіх основних переваг і властивостей цієї дисципліни, організаційний процес буде дійсно ефективним та дієвим (Fabriz et al., 2021; Fatoni et al., 2020). Відповідно при цьому, потрібно також дотримуватися і методичних рекомендацій, задля того, щоб викладання навчальної дисципліни відбувалося згідно зі встановленим навчальним планом.

Обговорення. У кожного закладі вищої освіти є власний веб-портал, на якому відповідно викладацький склад публікує навчально-методичні матеріали, які безпосередньо необхідні студентам для їх самостійної роботи, у контексті опанування навчальної дисципліни фізична культура (Muzammil et al., 2020). Як правило, на таких платформах розміщуються встановлені і необхідні методичні рекомендації, що безпосередньо стосуються розвитку фізичних здібностей молоді відповідно до нормативів, закріплених в навчальній програмі, а також плани-конспекти до розроблених практичних занять, критерії оцінювання знань, умінь та навичок з фізичного виховання (Berg, 2020).

Не менш важливими є організація групових та індивідуальних навчальних занять, а також проведення консультацій викладача з студентами, окрім цього публікація необхідного теоретичного матеріалу та тестів для контролю знань студентів. Всі ці заходи, а також розробка завдань та моніторинг викладацьким складом кафедри як правило реалізуються за рахунок використання платформи Zoom, Google Classroom, а також контактних соціальних мережах Telegram та Viber. Однак в ході аналізу здобутих результатів студентами після проходження курсу фізичної культури на платформах Zoom та Classroom, було встановлено, що вони перебувають на недостатньому рівні ефективності. При цьому, також необхідно згадати про платформу Moodle, яка в свою чергу є досить ефективною, оскільки являє собою інтернет-мережу, що дозволяє організувати та безперешкодно реалізувати навчальні заняття з фізичного виховання у ЗВО України у дистанційному форматі (Kaur et al., 2021).

Для того, щоб в повній мірі розглянути досліджуване питання необхідно також проаналізувати закордонний досвід, за рахунок чого можна буде сформулювати якісні рекомендації для українських ЗВО. Таким чином, у німецьких ЗВО підхід до дистанційного навчання полягає у тому, що викладачі наперед записують лекційний матеріал, а потім публікують його на спеціальних закритих веб-порталах. Однак цікавою особливістю є те, що незважаючи на віддаленість навчального процесу, іспити та тести студенти пишуть в межах ЗВО, що дозволяє дійсно об'єктивно оцінити їх знання (Pelozo et al., 2020). Що стосується Канади, то там у ході дистанційного навчання використовуються саме такі програми, як Zoom або Blackboard. Однак при цьому слід зауважити, що під час дистанційного навчання великі групи, до яких входить від 25 до 30 студентів, розділяють на менші підгрупи, аби викладач міг якісно взаємодіяти з кожним і відповідно отримувати зворотній зв'язок (Langegård et al., 2021).

Цікавим є досвід Литви, оскільки там онлайн-навчання впроваджене в повній мірі, тобто як лекції, так і семінарські заняття відбуваються дистанційно (Regmi & Jones, 2020). Як правило ЗВО для проведення занять використовують програму Microsoft Teams, яку іноді також застосовують і в Україні. Особливих умов для проведення віддаленого навчання в цій країні не передбачено, однак усі тестування відбуваються одночасно, задля того, щоб викладач мав змогу об'єктивно оцінити кожного студента. Поширеним у Великобританії, Швеції та Норвегії є запуск спеціальних універси-

тетських курсів (Chandra, 2021). Як правило вони безкоштовні та надаються студентам додатково.

Аналізуючи закордонний досвід, можна встановити, що дійсно дистанційне навчання має ряд переваг та може бути якісним за рахунок дотримання деяких умов. Фізична культура як дисципліна має практично-прикладний характер. Відповідно, українським вузам необхідно здійснювати постійний моніторинг за тим, які програми та інструменти використовують викладачі. Якісним методом у процесі взаємодії студента і викладача безпосередньо можна вважати інтерактивні програми, оскільки вони не лише забезпечать викладача можливістю демонструвати різні фізичні вправи, а й також підвищать інтерес та зацікавленість студентів до вивчення цієї дисципліни. Окрім цього, потрібно здійснювати підвищення кваліфікації викладачів, оскільки вона має бути досконалою не лише в контексті методичних знань і навиків, а й комп'ютерних.

Висновки. У результаті проведеного дослідження було розглянуто поняття дистанційного навчання та фізичної культури, як навчальної дисципліни. Задля того, аби визначити рівень ефективності використання такого формату організації навчального процесу, у роботі було розкрито його особливості. Встановлено, що дистанційне навчання має ряд переваг, серед яких, його інтерактивність, інформаційність, економічність, комунікативність. У роботі було розглянуто програми (Zoom, Google Classroom, Google Meet), контактні соціальні мережі (Telegram, Viber), які найчастіше використовуються українськими вузами, у ході проведення дистанційних занять з фізичної культури. Відповідно, було встановлено, що використання деяких з них є досить складним процесом, оскільки вимагає безпосередньої присутності студентів. Визначено, що непряма комунікація дозволить ефективно проводити навчання, оскільки у здобувачів освіти буде вибір щодо того, коли їм виконувати завдання, однак для належного контролю за даним процесом викладач має встановлювати дедлайни.

Також у статті проаналізовано зарубіжний досвід, який в певній мірі збігається з українським, що знову ж таки свідчить про високу ефективність поточних підходів у вітчизняних вузах. На рахунок подальших досліджень з цієї тематики слід зауважити, що цікаво було б розглянути підходи, які використовуються для визначення впливу спеціально-бігових вправ на діяльність функціональних систем організму студентів закладів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Баркова Ю. Особливості застосування електронних засобів навчання в професійній підготовці фахівців фізичного виховання і спорту. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2020. № 4. С. 66–74. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2020.4.8>
2. Попрошаєв О. В., Мунтян В. С., Гоєнко М. І. Особливості організації процесу дистанційного навчання з фізичного виховання. *Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту*. Харків, 2020. Вип. 4. С. 70–75.
3. Al-Balas M., Al-Balas H. I., Jaber H. M. Distance learning in clinical medical education amid COVID-19 pandemic in Jordan: current situation, challenges, and perspectives. *BMC Medical Education*. 2020. № 20. P. 341–349. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02257-4>
4. Berg G. V. Context matters: Student experiences of interaction in open distance learning. *Turkish Online Journal of Distance Education*. 2020. № 21. P. 223–236. DOI: <https://doi.org/10.17718/tojde.803411>
5. Böheim R., Schnitzler K., Gröschner A., Weil M., Knogler M., Schindler A.-K., Alles M., Seidel T. How changes in teachers' dialogic discourse practice relate to changes in students' activation, motivation and cognitive engagement. *Learning, Culture and Social Interaction*. 2021. № 28. Article number 100450. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2020.100450>
6. Cao W., Fang Z., Hou G., Han M., Xu X., Dong J., Zheng J. The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Research*. 2020. № 287. Article number 112934. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112934>
7. Chandra Y. Online education during COVID-19: Perception of academic stress and emotional intelligence coping strategies among college students. *Asian Education and Development Studies*. 2021. № 10. P. 229–238. DOI: <https://doi.org/10.1108/AEDS-05-2020-0097>
8. Chick R. C., Clifton G. T., Peace K. M., Propper B. W., Hale D. F., Alseidi A. A., Vreeland T. J. Using technology to maintain the education of residents during the COVID-19 pandemic. *Journal of Surgical Education*. 2020. № 77. P. 729–732. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jsurg.2020.03.018>
9. Davis C. P., Pinedo T. The challenges of teaching anatomy and physiology laboratory online in the time of COVID-19. *Journal of Microbiology and Biology Education*. 2021. № 22. P. 1–13. DOI: <https://doi.org/10.1128/jmbe.v22i1.2605>
10. Davis C. R., Grooms J., Ortega A. Distance learning and parental mental health during COVID-19. *Educational Researcher*. 2021. № 50. P. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.3102/0013189X20978806>
11. Fabriz S., Mendzheritskaya J., Stehle S. Impact of synchronous and asynchronous settings of online teaching and learning in higher education on students' learning experience during COVID-19. *Frontiers in Psychology*. 2021. № 12. Article number 733554. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.733554>
12. Fatoni A. N., Nurkhayati E., Nurdiawati E., Fidziah P. G., Adha S., Azizi E. University students online learning system during Covid-19 pandemic: Advantages, constraints and solutions. *Systematic Reviews in Pharmacy*. 2020. № 11. P. 570–576. DOI: <https://doi.org/10.31838/SRP.2020.7.81>
13. Gonçalves S. P., Sousa M. J., Pereira F. S. Distance learning perceptions from higher education students – The case of Portugal. *Education Sciences*. 2020. № 10. P. 374–380. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci10120374>
14. Hapsari C. Distance learning in the time of Covid-19: Exploring students' anxiety. *ELT Forum: Journal of English Language Teaching*. 2021. № 10. P. 40–49. DOI: <https://doi.org/10.15294/elt.v10i1.45756>
15. Kaur S., Bir M., Chandran D. S., Deepak K. K. Adaptive strategies to conduct participant-centric structured virtual group discussions for postgraduate students in the wake of the COVID-19 pandemic. *Advances in Physiology Education*. 2021. № 45. P. 150–157. DOI: <https://dx.doi.org/10.1152/advan.00136.2020>
16. Långegård U., Kiani K., Nielsen S. J. Nursing students' experiences of a pedagogical transition from campus learning to distance learning using digital. *BMC Nurs*. 2021. № 20. P. 23–30. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00542-1>
17. Muzammil M., Sutawijaya A., Harsasi M. Investigating student satisfaction in online learning: the role of student interaction and engagement in distance learning. *Turkish Online Journal of Distance Education*. 2020. № 1. P. 88–96. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1206716>
18. Parker K., Uddin R., Ridgers N. D., Brown H., Veitch J., Salmon J., Timperio A., Arundell L. The use of digital platforms for adults' and adolescents' physical activity during the COVID-19 pandemic (our life at home): Survey study. *Journal of Medical Internet Research*. 2021. № 23. Article number e23389. DOI: <https://doi.org/10.2196/23389>
19. Pelozo R. M., Ferruzzi F., Mori A. A., Camacho D. P., Franzin L. C., Margioto Teston A. P., Freitas K. M. S. Notes from the field: Concerns of health-related higher education students in Brazil pertaining to distance learning during the coronavirus. *Evaluation & The Health Professions*. 2020. № 43. P. 201–203. DOI: <https://doi.org/10.1177/0163278720939302>
20. Rayuwati R. How educational technology innovates distance learning during pandemic crisis in remote areas in Indonesia? *International Research Journal of Management, IT and Social Sciences*. 2020. № 7. P. 161–166. DOI: <https://doi.org/10.21744/irjmis.v7n6.1032>

21. Regmi K., Jones L. A systematic review of the factors – Enablers and barriers – Affecting e-learning in health sciences education. *BMC Medical Education*. 2020. № 20. Article number 91. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02007-6>
22. Schneider S. L., Council M. L. Distance learning in the era of COVID-19. *Arch Dermatol Res*. 2021. № 313. P. 389–390. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00403-020-02088-9>
23. Surma T., Kirschner P. A. Virtual special issue computers in human behavior technology enhanced distance learning should not forget how learning happens. *Computers in Human Behavior*. 2020. № 110. P. 106–120. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106390>

References

- Barkova, J. (2020). Osoblyvosti zastosuvannya elektronnykh zasobiv navchannya v profesiyniy pidhotovtsi fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya i sportu [Application features of electronic teaching materials in professional training of specialists in the field of physical education and sports]. *Continuing Professional Education: Theory and Practice*, 4, 66–74. <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2020.4.8>
- Poproshaev, O. V., Muntyan, V. S., Goenko, M. I. (2020). Osoblyvosti orhanizatsiyi protsesu dystantsiynoho navchannya z fizychnoho vykhovannya [Peculiarities of the organization of the process of distance learning in physical education]. *Scientific and Methodological Bases of Using Information Technologies in The Field of Physical Culture and Sports*, 4, 70–75.
- Al-Balas, M., Al-Balas, H. I., Jaber, H. M. (2020). Distance learning in clinical medical education amid COVID-19 pandemic in Jordan: Current situation, challenges, and perspectives. *BMC Medical Education*, 20, 341–349. <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02257-4>
- Berg, G. V. (2020). Context matters: Student experiences of interaction in open distance learning. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 21 (4), 223–236. <https://doi.org/10.17718/tojde.803411>
- Böheim, R., Schnitzler, K., Gröschner, A., Weil, M., Knogler, M., Schindler, A.-K., Alles, M., Seidel, T. (2021). How changes in teachers' dialogic discourse practice relate to changes in students' activation, motivation and cognitive engagement. *Learning, Culture and Social Interaction*, 28, article number 100450. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2020.100450>
- Cao, W., Fang, Z., Hou, G., Han, M., Xu, X., Dong, J., Zheng, J. (2020). The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Research*, 287, article number 112934. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112934>
- Chandra, Y. (2021). Online education during COVID-19: Perception of academic stress and emotional intelligence coping strategies among college students. *Asian Education and Development Studies*, 10 (2), 229–238. <https://doi.org/10.1108/AEDS-05-2020-0097>
- Chick, R. C., Clifton, G. T., Peace, K. M., Propper, B. W., Hale, D. F., Alseidi, A. A., Vreeland, T. J. (2020). Using technology to maintain the education of residents during the COVID-19 pandemic. *Journal of Surgical Education*, 77 (4), 729–732. <https://doi.org/10.1016/j.jsurg.2020.03.018>
- Davis, C. P., Pinedo, T. (2021). The challenges of teaching anatomy and physiology laboratory online in the time of COVID-19. *Journal of Microbiology and Biology Education*, 22 (2), 1–13. <https://doi.org/10.1128/jmbe.v22i1.2605>
- Davis, C. R., Grooms, J., Ortega, A., Rubalcaba, J. A. A., Vargas, E. (2021). Distance Learning and Parental Mental Health During COVID-19. *Educational Researcher*, 50 (1), 61–64. <https://doi.org/10.3102/0013189X20978806>
- Fabriz, S., Mendzheritskaya, J., Stehle, S. (2021). Impact of synchronous and asynchronous settings of online teaching and learning in higher education on students' learning experience during COVID-19. *Frontiers in Psychology*, 12, article number 733554. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.733554>
- Fatoni, A. N., Nurkhayati, E., Nurdawati, E., Fidziah, P. G., Adha, S., Azizi, E. (2020). University students online learning system during Covid-19 pandemic: Advantages, constraints and solutions. *Systematic Reviews in Pharmacy*, 11 (7), 570–576. <https://doi.org/10.31838/SRP.2020.7.81>
- Gonçalves, S. P., Sousa, M. J., Pereira, F. S. (2020). Distance learning perceptions from higher education students – The case of Portugal. *Education Sciences*, 10 (12), 374–380. <https://doi.org/10.3390/educsci10120374>
- Hapsari, C. (2021). Distance learning in the time of Covid-19: Exploring students' anxiety. *ELT Forum: Journal of English Language Teaching*, 10 (1), 40–49. <https://doi.org/10.15294/elt.v10i1.45756>
- Kaur, S., Bir, M., Chandran, D. S., Deepak, K. K. (2021). Adaptive strategies to conduct participant-centric structured virtual group discussions for postgraduate students in the wake of the COVID-19 pandemic. *Advances in Physiology Education*, 45 (1), 150–157. <https://dx.doi.org/10.1152/advan.00136.2020>
- Langegård, U., Kiani, K., Nielsen, S. J. (2021). Nursing students' experiences of a pedagogical transition from campus learning to distance learning using digital tools. *BMC Nurs*, 20, 23–30. <https://doi.org/10.1186/s12912-021-00542-1>
- Muzammil, M., Sutawijaya, A., Harsasi, M. (2020). Investigating student satisfaction in online learning: the role of student interaction and engagement in distance learning university. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 1, 88–96. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1206716>
- Parker, K., Uddin, R., Ridgers, N.D., Brown, H., Veitch, J., Salmon, J., Timperio, A., Arundell, L. (2021). The use of

- digital platforms for adults' and adolescents' physical activity during the COVID-19 pandemic (our life at home): Survey study. *Journal of Medical Internet Research*, 23 (2), article number e23389. <https://doi.org/10.2196/23389>
- Pelozo, R. M., Ferruzzi, F., Mori, A. A., Camacho, D. P., Franzin, L. C., Margioto Teston, A. P., Freitas, K. M. S. (2020). Notes from the field: Concerns of health-related higher education students in Brazil pertaining to distance learning during the coronavirus pandemic. *Evaluation & The Health Professions*, 43 (3), 201–203. <https://doi.org/10.1177/0163278720939302>
- Rayuwati, R. (2020). How educational technology innovates distance learning during pandemic crisis in remote areas in Indonesia? *International Research Journal of Management, IT and Social Sciences*, 7 (6), 161–166. <https://doi.org/10.21744/irjmis.v7n6.1032>
- Regmi, K., Jones, L. (2020). A systematic review of the factors – Enablers and barriers – Affecting e-learning in health sciences education. *BMC Medical Education*, 20 (1), article number 91. <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02007-6>
- Schneider, S.L., Council, M. L. (2021). Distance learning in the era of COVID-19. *Arch Dermatol Res*, 313, 389–390. <https://doi.org/10.1007/s00403-020-02088-9>
- Surma, T., Kirschner, P. A. (2020). Virtual special issue computers in human behavior technology enhanced distance learning should not forget how learning happens. *Computers in Human Behavior*, 110, 106–120. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2020.106390>

Стаття надійшла до редакції 05.04.2022
Прийнято до друку 28.06.2022

PECULIARITIES OF PHYSICAL EDUCATION CLASSES IN DISTANCE LEARNING

Kondratenko Viktoria, PhD in Physical Education and Sports, Associate Professor at the Department of Physical Education and Special Training, University of Customs and Finance, 2/4 Vernadsky Str., 49000 Dnipro, Ukraine, kondratenko@toronto-uni.com

Zaitsev Ihor, Senior Lecturer at the Department of Physical Education and Special Training, University of Customs and Finance, 2/4 Vernadsky Str., 49000 Dnipro, Ukraine, zaitsev8496-1@unesp.co.uk

Lyubimov Vladimir, Senior Lecturer at the Department of Physical Education and Special Training, University of Customs and Finance, 2/4 Vernadsky Str., 49000 Dnipro, Ukraine, lyubimov@lund-univer.eu

Cherevko Svitlana, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor at the Department of Physical Education and Sports, Oles Honchar Dnipro National University, 72 Gagarin Ave., 49000 Dnipro, Ukraine, cherevko@nanyang-uni.com

Cherevko Anatoly, Senior Lecturer at the Department of Physical Education and Special Training, University of Customs and Finance, 2/4 Vernadsky Str., 49000 Dnipro, Ukraine, a.cherevko@u-tokio.eu

The issue of organizing the educational process in the distance format is one of the most actual in the last two years in the education sphere. Accordingly, this is due to the fact that there are a number of disciplines, which in turn require the direct presence of students, one of which is physical education. Given the above, it should be noted that the purpose of this work is to analyze the basic tools and mechanisms for the implementation of physical education classes in higher education, in the context of distance learning. To achieve this goal, the article used a list of methodological tools for research. Thus, an important role was played by functional and systemic methodological approaches, as well as the method of analysis and synthesis, the method of comparison, the method of analysis of scientific literature. The main results that were obtained directly as a result of the study are both theoretical and practical principles of organizing physical education classes for students in distance learning. Accordingly, at the beginning of the work the essence of the basic theoretical concepts of the researched question, and also their signs and properties were established. If we talk about the practical component, then it analyzes the main approaches and tools used by Ukrainian free economic zones at the moment. The practical value of the work certainly lies in the fact that it can be used by both teachers and students in addressing organizational issues related to the implementation of physical education classes in the fight against the COVID-19 pandemic.

Key words: *distance learning; educational process; institutions of higher education; pandemic; students.*